

א) יצמות לה: ועי' א.
ב) פני עושה זה חסרה
ערך ערך סקפ, א ז'ל'ולא
איהדרו זה מהר"ם
ד) חולין פ, ט) ז'יק מ,
ו) ז'יק ס, ו) חולין
קמא, ח) לקמן ז, ב.
ט) בחולין קמא,].

תורה אור השלם

- 1 וכן תעשה להחזרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אברת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל להתעלם: דברים כב ג
- 2 יגיד עליו רעו מקנה אף על עוולה איוב לו לג
- 3 שלח תשלח את האם ואת הגנים תחך לך לפען יטב לך והארבה זמיו: דברים כב ו
- 4 לא תשאג את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חסד: ויקרא יט ז
- 5 פי תראה חמור שגאף רבץ תחת משאו והדלקה מעוב לו עוב תעוב עמו: שמוח כג ה
- 6 לא תראה את חמור אחיך או שויו נפלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו: דברים כב ד

הגהות הגר"א

[א] ג' ופרה רועה בין הכרמים וצ' העשבים בין גי' ו"פ (ועמ"ש ריב"ז נח"מ ט' קס"א ס"ק ה:)

רבינו חננאל

איסטרטא. אמר רבא אמר קרא לכל אבידת אחיך לרבות אבידת קרקע: רישא רועים בדרך אינה אבידה הא רעים בדרך ורועים בכרמים אבידה היא וקתיי סיפא רצה בכרמים הרי זו אבידה הא רועים אינה אבידה קשיא רישא איספא. ופירק רבא הכי רצה ופניה כלפי השדה אבידה היא וחיוב להחזירו. רצה ופניה כלפי המדינה אינה אבידה. רועה בדרך ואפי' רועה בכרמים אינה אבידה אבל יש בה אבידת קרקע שאוכלת המזרות ומספדת הכרם והאי דקתיי רצה בין הכרמים הריא אבידה באבידת גופה כי בריצתה מכין אותה זמורות הכרם ועושין בה חבורות והוה פי' מסתבא כי סיקוב זה לשון חסרה הוא. וזו היא הדינא רועה בכרמים אינה אבידה כי סיקוב כותים היא אבידת גופה ליכא דהא רועים מעט מעט והילוכם בנחותא ואין סיקוב. השב אפי' ק'

א) פי' לעיל ד' ס ע"ב ג' ריב"ז ג' ט' דלמרי' סס' משום דמסקי ל' לתמלה.

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

אסרטיא. לרך כנושה לרצים: שטופין וצאין. לשדה חצירו: אמר רבא לכל אבידה נו'. מילתא באפיה נפשיה היא דלמנה רבא צבי מדרשא: מאי למימרא. ומיפוק ליה משום עומרין שיטנן בכלל אבידה דדמו לפרטא דשה ושלמה ולמה לי לכל לרצוניהו: רועה צדק. איכא תרתי למעליה חדא רועה ועוד דאפילו רבא לא מסתבא.

לנה בין הכרמים איכא תרתי לגריעותא חדא דרצה ועוד דכרמים מנסקי לה. רבא צדק איכא חדא לגריעותא דרצה ומתקלקלת צריכתה אי נמי תלך למרחקים. רועה בין הכרמים חדא לגריעותא דזימנין דמסתבא: והא באבידה גופה נו'. מפרש ואילו לה: באבידה קרקע. וחיוב להוליא משום הפסד כרמים: לגיטא ולחורבא מנין. דהויא השצה ופטור: דעם בעלים. לומר לו שמור פרתך שהחזרתי לגינתך שמלאמתי אובדת: הכל לריך דעם בעלים. גנב גזנן ודי' שומרים שהשיבו לריבין להודיעו ואם לא הודיעו ומתה או נגנבה חייבים באחריותן דכיון דידיע שאבדה ולא ידע שהושבה לא מזהר בה ולא מאפילה: שלח. לגבי שלוח הקן: פריש ומנין. ואנן מניש' שלחה וחזרה שלחה וחזרה אפי' ארבע וחי' פעמים חייב: לדבר הרשום. שאין לריך לנפור אלף לחולה: לדבר מלוה מנין. היה לריך לטוהר צו את המלווה מנין שאסור צאט על הבנים ת"ל תשלח: עזב טעווב. פריקה: הקס תקים. טעינה: סחרון כיס. שהצחמה מתקלקלת: משום דנשכר. שנותנין לו שכר. דאיכא למ"ד לקמן (דף זב.) טעינה בשכר פריקה נחמס: לא מסיימי קרא. הי משמע טעינה והי משמע פריקה ואי כתב חדא הוה אמינא לפריקה חמס אכל טעינה לא כתב רחמנא אידך לטעינה: למה לי למכתב אבידה. השצה אבידה לכתוב או הא או הא וליגמר מניה דהא כולהו אזהרת ממונן ישראל הוא: לערא דמרה. הוא העומד שם ואין יכול לטעון לנדר וכן לפרוק: דלישא למרה צהדה. שיטרס צהשצתה: דאיתייה

קורדום בצד גדר. פירשתי לעיל (כה: סד"ה ואם נטל): למה לי למכתב רחמנא פריקה נו'. אין לפרש למה לי דכתב כוליה קרא דפריקה או דטעינה דא"כ היכי קאמר אי אשמועינן טעינה דבשכר הא משמע לקמן (דף זב.) דטעינה לא הוה בשכר אלא משום דנכתב פריקה ועוד ללא שייכא הך לריכותא אלא לקמן אלא י"ל למה לי דכתב רחמנא יתורא דמרבין אין בעליו עמו בפריקה ולמה לי דכתב טעינה:

באסרטיא ופרה רצה בין הכרמים הרי זו אבידה בטלית בצד גדר קרדום בצד גדר ופרה רועה בין ואו הכרמים אין זו אבידה ג' ימים זה אחר זה הרי זו אבידה ראה מים ששוטפין ובאין הרי זה גודר בפניהם אמר רבא וכלל אבידת אחיך ילרבות מים ששוטפין ובאין הרי זה גודר בפניהם א"ל רב חנניה לרבא תניא דמסייע לך ראה מים ששוטפין ובאין הרי זה גודר בפניהם א"ל אי משום הא לא אי דאיכא עומרין מאי למימרא לא צריכא דאית בה עומרין דצריכי לארעא מהו דתימא כיון דצריכי לארעא כי גופה דארעא דמיין קמ"ל: מצא חמור ופרה [וכו']:

הא גופה קשיא אמרת מצא חמור ופרה רועין בדרך אין זו אבידה רועין בדרך הוא דלא הוה אבידה הא רצה בדרך ורועה בין הכרמים הויא אבידה אימא סיפא חמור וכליו הפוכים ופרה רצה בין הכרמים הרי זו אבידה רצה בין הכרמים הויא אבידה הא רצה בדרך ורועה בין הכרמים אין זו אבידה א"ל אמר אביי יגיד עליו ריעו תנא רועה בדרך דלא הויא אבידה והוא הדין לרועה בין הכרמים תנא רצה בין הכרמים דהויא אבידה והוא הדין לרצה בדרך א"ל רבא אי יגיד עליו ריעו ליתני קילתא וכ"ש חמירתא ליתני רצה בדרך דהויא אבידה וכ"ש רצה בין הכרמים ולתני רועה בין הכרמים דלא הויא אבידה וכ"ש רועה בדרך אלא אמר רבא רצה ארצה לא קשיא דהא דאפה לגבי דברא הא דאפה לגבי מתא רועה ארועה נמי לא קשיא כאן באבידת גופה כאן באבידת קרקע וכן קתני רועה בדרך לא הויא אבידה הא רועה בין הכרמים הויא אבידה באבידת קרקע וכי קתני רצה בין הכרמים הויא אבידה הא רועה בין הכרמים לא הויא אבידה גופה דרצה בין הכרמים מסקבא ורועה בין הכרמים לא מסקבא ורועה בין הכרמים נהי דלא מסקבא תיפוק ליה משום אבידת קרקע ויבדכותי ותיפוק ליה משום אבידת גופה דלמא קמלו לה באתרא דמתרו והדר קמלי ודלמא אתרו בה אי אתרו בה ואלא אזדהרו בה ודאי אבידה מדעת היא: החזירה וברחה החזירה וברחה [וכו']:

א"ל ההוא מדרבנן לרבא אימא השב חדא זמנא תשיבם תרי זמני א"ל ההשב אפי' ק' פעמים משמע תשיבם וכן ש"ס

לא

קבא א ב מיי פט"ו מהל' אבידה הלכה ב ד סגנ עשין עד טו"ע ח"מ ט' רס ספיף ט: קבא ג ד מיי' שם פ"א הלכה כ סגנ שם טו"ע ח"מ ט' רעט ספיף ט: קבא ה ו ז ח טו סגנ שם הל' ג ד סגנ שם טו"ע ח"מ ט' רסא ספיף ט: קבא ט י מיי' שם פ"א הל' ד טו סגנ שם טו"ע ח"מ ט' רסו ספיף ט: קבא כ מיי' ש"ד מהל' גנבה הל' י ועיין בהשגות ועמ"מ ופ"א מהל' גזילה הל' ח סגנ עשין ע"א טו"ע ח"מ ט' שנה ספיף ט: קבא ל מיי' פ"א מהל' אבידה הל' טו סגנ עשין עד טו"ע ח"מ ט' רסו ספיף ט: קס מ מיי' פ"א מהל' שחיטה הל' טו סגנ עשין סה טו"ע ח"מ ט' רכט ספיף ט: קכא נ מיי' שם הל' ט: קכב ט ע מיי' פ"ו מהל' דעות הל' ז סגנ עשין י"א: קכג פ צ מיי' פ"א מהל' רחא הל' ח סגנ עשין פ"א טו"ע ח"מ ט' רעט ספיף ז:

מוסף רש"י

אין לי אלא לביתו. השב השצה מעליה משמע לגיטא ולחורבנתו מנין. דסגי ליה למולא בהשגתו לגיטא דבעלים (ב"ק נו.) הכל צריכין דעת בעלים. גונג ונחל או אחד מהרבה שומרין שחזירו לריך להודיעו לבעלים ואם לא הודיעו חייב המחזיר באחריותן (שם.) שלח אפילו מאה פעמים משמע. שלח לעולם משמע ורבי דתשלח להכי הוא דלתא אין לי. לריך שלוח אלא לדבר הכסות, לדבר מצוה. כגון קו יולדת וטבת מצוה (חולין קמא.)

רבינו חננאל (המשך) פעמים תשיבם אפי' לגיטא ולחורבנתו דיו. אמר ר"א הכל צריכין דעת [בעלים] חוץ מהשבת אבידה (לבעלים) שהרי ירבתה התורה בה השבות הרבה. וכן שלח תשלח את האם חייב לשלחה אפי' ק' פעמים ואפי' צריך לה לדבר מצוה כגון טהרת מצוה וכיוצא בו אפי' הכי חייב לשלחה האם וכן דין הוכח תוכיח אפי' ק' פעמים ואפי' תלמיד לרב. וכן דין עובד תעוב וכן הקם תקים בין בעליו עמו בין אין בעליו עמו

אבל

עין משפט
נר מצוה

קבא א ב מיי פט"ו מהל' אבידה הלכה ב ד סגנ עשין עד טו"ע ח"מ ט' רס ספיף ט: קבא ג ד מיי' שם פ"א הלכה כ סגנ שם טו"ע ח"מ ט' רעט ספיף ט: קבא ה ו ז ח טו סגנ שם הל' ג ד סגנ שם טו"ע ח"מ ט' רסא ספיף ט: קבא ט י מיי' שם פ"א הל' ד טו סגנ שם טו"ע ח"מ ט' רסו ספיף ט: קבא כ מיי' ש"ד מהל' גנבה הל' י ועיין בהשגות ועמ"מ ופ"א מהל' גזילה הל' ח סגנ עשין ע"א טו"ע ח"מ ט' שנה ספיף ט: קבא ל מיי' פ"א מהל' אבידה הל' טו סגנ עשין עד טו"ע ח"מ ט' רסו ספיף ט: קס מ מיי' פ"א מהל' שחיטה הל' טו סגנ עשין סה טו"ע ח"מ ט' רכט ספיף ט: קכא נ מיי' שם הל' ט: קכב ט ע מיי' פ"ו מהל' דעות הל' ז סגנ עשין י"א: קכג פ צ מיי' פ"א מהל' רחא הל' ח סגנ עשין פ"א טו"ע ח"מ ט' רעט ספיף ז:

מוסף רש"י

אין לי אלא לביתו. השב השצה מעליה משמע לגיטא ולחורבנתו מנין. דסגי ליה למולא בהשגתו לגיטא דבעלים (ב"ק נו.) הכל צריכין דעת בעלים. גונג ונחל או אחד מהרבה שומרין שחזירו לריך להודיעו לבעלים ואם לא הודיעו חייב המחזיר באחריותן (שם.) שלח אפילו מאה פעמים משמע. שלח לעולם משמע ורבי דתשלח להכי הוא דלתא אין לי. לריך שלוח אלא לדבר הכסות, לדבר מצוה. כגון קו יולדת וטבת מצוה (חולין קמא.)

רבינו חננאל (המשך) פעמים תשיבם אפי' לגיטא ולחורבנתו דיו. אמר ר"א הכל צריכין דעת [בעלים] חוץ מהשבת אבידה (לבעלים) שהרי ירבתה התורה בה השבות הרבה. וכן שלח תשלח את האם חייב לשלחה אפי' ק' פעמים ואפי' צריך לה לדבר מצוה כגון טהרת מצוה וכיוצא בו אפי' הכי חייב לשלחה האם וכן דין הוכח תוכיח אפי' ק' פעמים ואפי' תלמיד לרב. וכן דין עובד תעוב וכן הקם תקים בין בעליו עמו בין אין בעליו עמו

